

Nekonečné (-nečno)

Pokud uvážíme původní význam slova „ne-konečný“ (tedy: bez konce) i z jiné strany, než bývá zvykem, můžeme dospět k pozoruhodnému závěru: nemusí jít o to, že „něco“ nemá konec ve směru pokračování dál a dál, nýbrž že nemá žádný „konec“ na opačném „konci“, totiž na začátku. Jinak řečeno, že nemá žádný počátek, že je „bez počátku“. A o čem vůbec lze říci, že je „bez počátku“? Pro nejstarší řecké filosofy byl „počátek“, *arché*, jedním z velkých filosofických témat; podle nejstaršího myšlenkového uchopení je počátek to, z čeho všechno pochází, z čeho všechno vzniká – a zároveň tím, do čeho všechno zaniká. To bylo ovšem ještě v době, kdy ve filosofii nepřevládlo „geometrické“ myšlení resp. kdy nebyl marginalizován či vůbec vytěsněn časový aspekt. Něco jiného je geometrické pojetí třeba přímky, jejíž oba „konce“ jsou v nekonečnu, což znamená, že ta přímka vlastně vůbec žádné konce nemá (a pokud by je přece jen v nějakém „nekonečnu“ měla, byly by takovými konci oba zároveň a spolu). Jakmile však transponujeme tuto problematiku (včetně problému „konců“, eventuálně „nekonečnosti“) do časového „prostředí“, negace „konce“ na počátku znamená něco naprosto jiného než negace „konců“ na konci, tj. v závěru. Právě to snad umožňuje chápat něco na první pohled absurdního, totiž že před počátkem události lze hledat jako její původ něco „nekonečného“.

(Písek, 110408-2.)